

คำกล่าวสุนทรพจน์เปิดการสัมมนา
เรื่อง “ทิศทางเศรษฐกิจไทย บนความท้าทายที่ไร้พรมแดน”
โดย นายสรสิทธิ์ สุนทรเทศ รองผู้อำนวยการ ด้านบริหาร
ณ สำนักงานภาคเหนือ ธนาคารแห่งประเทศไทย
วันอังคารที่ 6 มีนาคม 2555

ท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมรู้สึกยินดีที่ได้รับเกียรติมาแสดงปาฐกถาพิเศษในงานสัมมนาวิชาการประจำปีของสำนักงานภาคเหนือ ซึ่งนับเป็นโอกาสอันดีที่ผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายวงการจะได้พบปะเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น และให้มุมมองที่เป็นประโยชน์ต่อทิศทางเศรษฐกิจไทยในปีนี้ ความท้าทายเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในช่วงที่ผ่านมา หรือสถานการณ์ปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ดังนั้น การ “รู้เขา รู้เรา” เพื่อเตรียมความพร้อม จะช่วยให้รับมือกับความท้าทายได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการแสวงหาโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ด้วย

สถานการณ์เศรษฐกิจในปี 2554 ที่ผ่านมา

เศรษฐกิจไทยในปี 2554 ขยายตัวชะลอลงจากปี 2553 โดย GDP ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.1 จากการหยุดชะงักของการผลิตในประเทศถึง 2 ครั้งในรอบปี ครั้งแรกจากภัยพิบัติในญี่ปุ่นในเดือนมีนาคมที่ส่งผลกระทบต่อเนืองมายังภาคการผลิตของไทย และการเกิดมหาอุทกภัยในประเทศในช่วงไตรมาสที่ 4 ซึ่งถือเป็นอุทกภัยครั้งรุนแรงที่สุดในรอบ 70 ปี ที่ขยายวงกว้างและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม นิคมอุตสาหกรรม และพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ โดยเฉพาะในภาคกลาง ซึ่งส่งผลต่อการผลิตและห่วงโซ่การผลิต ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะข้าว และผลผลิตอุตสาหกรรมที่สำคัญหดตัวลงเกือบทุกหมวด

นอกจากนี้ ปัญหามหาอุทกภัยยังส่งผลกระทบต่อเนืองไปยังการบริโภคการลงทุนและการส่งออก โดยการบริโภคขยายตัวชะลอลงจากปีก่อน เป็นผลจากการขาดแคลนสินค้าเนื่องจากการผลิตไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องได้เต็มที่ รวมทั้งความไม่สะดวกในการเดินทางมาจับจ่ายใช้สอย ขณะเดียวกัน การผลิตที่หยุดชะงักและความเชื่อมั่นที่ลดลง ส่งผลต่อการลงทุนภาคเอกชน สำหรับการส่งออกสินค้าและบริการก็ชะลอลงตามการผลิตที่ลดลงจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับอุปสงค์จากต่างประเทศเองก็ลดลงตามภาวะเศรษฐกิจโลกด้วย ขณะที่ภาคการท่องเที่ยวก็ได้รับผลกระทบรุนแรงเช่นกัน ซึ่งเห็นได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 4 ที่ลดลงประมาณร้อยละ 20.5 เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 3

อย่างไรก็ดีแม้ประชาชาติประเมินว่าวิกฤตอุทกภัยครั้งนี้จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระยะสั้น และคงไม่ได้ส่งผลกระทบต่อศักยภาพการผลิตของประเทศในระยะยาวเนื่องจาก ประการแรก วิกฤตอุทกภัยเป็นเหตุการณ์เช่นเดียวกับภัยธรรมชาติอื่นๆ คือ เกิดขึ้นชั่วคราวครั้งเดียว (temporary one-off event) ประการที่สอง ภาครัฐและประชาชาติได้ออกมาตรการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและภาคเอกชนเองก็มีการใช้จ่ายเพื่อซ่อมแซมฟื้นฟู ประการที่สาม พื้นฐานเศรษฐกิจของไทยที่แข็งแกร่ง ยกตัวอย่างเช่นอัตราการว่างงานที่ต่ำ ฐานะเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ที่เข้มแข็งทำให้มีความพร้อมในการปล่อยสินเชื่อจะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี

จากข้อมูลเศรษฐกิจล่าสุด เดือนมกราคม ก็สะท้อนว่าทุกภาคเศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะการท่องเที่ยวที่กลับเข้าสู่ภาวะปกติ ขณะที่ภาคการผลิตและอุปสงค์ในประเทศทยอยปรับตัวดีขึ้น ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี การจ้างงานปรับตัวขึ้นและอัตราเงินเฟ้อทั่วไปชะลอลง จากราคาอาหารสดหลังปัญหาอุทกภัยคลี่คลาย นอกจากนี้ แบงก์ชาติเองก็ได้มีการออกสำรวจภาคสนาม เพื่อสอบถามจากผู้ประกอบการที่ประสบภัยในนิคมต่างๆ ส่วนใหญ่ก็พบว่ามีการเปิดดำเนินการแล้วบางส่วน และคาดว่าจะกลับมาผลิตได้เต็ม 100% ในช่วงไตรมาสที่ 2 ถึง 3 ของปีนี้ จากข้อมูลต่างๆ แสดงให้เห็นว่าขณะนี้เศรษฐกิจไทยได้เริ่มเข้าสู่กระบวนการฟื้นตัวแล้ว และในการประชุมครั้งล่าสุด คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ประเมินว่าเศรษฐกิจไทยน่าจะกลับเข้าสู่แนวโน้มปกติได้ประมาณไตรมาสที่ 3 ของปีนี้

แนวทางการดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่านมา

ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจโลกในปี 2551 กนง. ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ธันวาคม 2551 จนถึงเมษายน 2552 ทำให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายลดลงมาอยู่ในระดับต่ำสุดที่ร้อยละ 1.25 ต่อปี เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ หลังจากนั้นเศรษฐกิจไทยเริ่มฟื้นตัวได้ดีตั้งแต่ปี 2553 ต่อเนื่องมาถึงช่วงสามไตรมาสแรกของปี 2554 ทำให้ความจำเป็นในการพึ่งพานโยบายการเงินที่ผ่อนคลายเป็นพิเศษลดน้อยลง ประกอบกับแรงกดดันต่ออัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มสูงขึ้น ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ กนง. จึงได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายให้เข้าสู่ระดับปกติ หรือ Normalization ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2553 เป็นต้นมา

อย่างไรก็ดี ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2554 ประเทศไทยต้องเผชิญกับอุทกภัยครั้งร้ายแรง ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจโลกที่ซบเซา ทำให้ กนง. เห็นความจำเป็นต้องดำเนินนโยบายการเงินให้เหมาะสมกับสถานการณ์เศรษฐกิจจึงมีมติให้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลง ในการประชุมครั้งสุดท้ายของปีที่ผ่านมา เพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและการลงทุนในระยะต่อไป และเนื่องจากผลกระทบดังกล่าวมีความรุนแรงมากกว่าที่คาดไว้ ทำให้ในการประชุม กนง. ครั้งแรกของปี 2555 เมื่อวันที่ 25 มกราคมที่ผ่านมา มีมติให้ปรับลดดอกเบี้ยลงอีกร้อยละ 0.25 เหลือเป็นร้อยละ 3.0 ต่อปี ซึ่ง กนง. ประเมินว่าการผ่อนคลయాัตราดอกเบี้ยในครั้งนี้จะสนับสนุนกระบวนการฟื้นฟูเศรษฐกิจให้กลับสู่ระดับปกติได้เร็วขึ้น โดยเฉพาะในช่วงที่ความเชื่อมั่นภาคเอกชนยังคงเปราะบาง

นอกจากการดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลายเป็นแล้ว แบงก์ชาติยังได้ดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อรองรับปัญหาจากอุทกภัย มีการกำกับดูแลให้สถาบันการเงินเป็นตัวกลางทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและประชาชน ทั้งในยามปกติและยามวิกฤต เพื่อให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง และช่วยบรรเทาความเดือนร้อนให้กับลูกค้าที่ได้รับความเสียหายจากภาวะอุทกภัย **มาตรการแรก** การดูแลสภาพคล่องของระบบการเงิน โดยได้สื่อสารให้ธนาคารพาณิชย์มีการสำรองเงินเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับการเบิกถอนเงินของประชาชนให้เพียงพอ **มาตรการที่สอง** การสนับสนุนสภาพคล่องแก่สถาบันการเงิน **มาตรการที่สาม** ด้านระบบการชำระเงิน เพื่อเตรียมการด้านการโอนเงินต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว **มาตรการที่สี่** การให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ของสถาบันการเงิน โดยคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน หรือ กนส. มีการผ่อนปรนหลักเกณฑ์การกำกับสถาบันการเงิน เช่น การขยายเวลาการบังคับใช้หลักเกณฑ์ LTV สำหรับสินเชื่อบ้านแนวราบราคาต่ำกว่า 10 ล้านบาท ออกไป 1 ปี เป็นต้น

นอกจากการดำเนินการด้านนโยบายการเงิน และสถาบันการเงินตามที่กล่าวไปข้างต้นแล้ว แบงก์ชาติยังมีมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) และประชาชนที่ได้รับผลกระทบจาก

อุทกภัยในช่วงที่ผ่านมา โดยการให้เงินกู้ผ่อนปรนหรือ Soft Loan วงเงินรวม 3 แสนล้านบาท ผ่านสถาบันการเงิน ซึ่งมาตรการเกี่ยวกับการให้ Soft loan นี้ เป็นหนึ่งใน พ.ร.ก. 4 ฉบับที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและฟื้นฟูเศรษฐกิจอันเป็นผลสืบเนื่องจากอุทกภัย ได้มีผลบังคับใช้แล้วตามกฎหมาย โดย พ.ร.ก. อีก 3 ฉบับ ประกอบด้วย พ.ร.ก. กู้เงินเพื่อวางระบบบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ พ.ร.ก. กองทุนส่งเสริมการประกันภัย และ พ.ร.ก. ปรับปรุงการบริหารหนี้กองทุนฟื้นฟูฯ หรือ FIDF ที่ได้ผ่านกระบวนการพิจารณาของสภาแล้ว

ความท้าทายในระยะต่อไป

ท่านผู้มีเกียรติครับ

สำหรับประเด็นเรื่องความท้าทายต่อเศรษฐกิจที่สำคัญในปี 2555 นั้น แแบงค์ชาติมองว่าความท้าทายจะมาจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ความท้าทายจากภายในประเทศ

ความท้าทายในประเทศที่สำคัญ คือ ความสามารถของเศรษฐกิจในการฟื้นตัวหลังจากเกิดอุทกภัย ตลอดจนการรับมือกับอุทกภัยรอบใหม่ โดยหากดูจากประสบการณ์ของภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ อาทิ แผ่นดินไหวที่เมืองโกเบ ประเทศญี่ปุ่น ปี 2537 แผ่นดินไหวและสึนามิที่เกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย ปี 2547 พายุเฮอริเคนแคทรีนา สหรัฐอเมริกา ปี 2548 แผ่นดินไหวที่นิวซีแลนด์ ปี 2553 และ 2554 และล่าสุดคือเหตุการณ์ภัยสึนามิที่ญี่ปุ่น ในเดือนมีนาคม 2554 พบว่าภัยพิบัติต่างๆ จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระยะสั้น แต่จะสร้างผลบวกต่อเศรษฐกิจโดยเฉพาะในด้านการลงทุนเพื่อฟื้นฟูในพื้นที่ซึ่งรับความเสียหายระยะถัดไป ดังนั้น ภายใต้อุทกภัยครั้งนี้ สิ่งสำคัญ คือ แผนการลงทุนของภาครัฐเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพในระยะยาว เพื่อพลิกฟื้นความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศให้กลับคืนมา เนื่องจากการผลิตของไทยเองก็อยู่ในห่วงโซ่การผลิตที่สำคัญของโลก การเกิดปัญหากับสายการผลิตในประเทศไทยย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจ เลือกฐานการผลิตของนักลงทุนต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในภูมิภาคนี้ในอนาคต ซึ่งนอกเหนือจากการบริหารจัดการน้ำแล้ว ยังต้องให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานที่จะช่วยเสริมศักยภาพการแข่งขันของประเทศ เป็นตัวสนับสนุนให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนทั้งในและจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี แม้ภาครัฐจะมีความจำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมาก เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและการบริหารจัดการน้ำ แต่การใช้จ่ายของภาครัฐ ควรคำนึงถึงความยั่งยืนทางการคลังไปพร้อมกันด้วยเพื่อรักษาความสามารถในการดำเนินนโยบาย (Policy space) หรือสามารถใช้จ่ายได้เพิ่มเติม หากเศรษฐกิจโลกชะลอตัวลงมากกว่าที่คาด ดังนั้น การประเมินความสำคัญของโครงการ การลดทอนรายจ่ายที่จำเป็นน้อยและจะไม่ก่อให้เกิดการเพิ่มศักยภาพของประเทศในอนาคตจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ

นอกจากการลงทุนของภาครัฐแล้ว ความท้าทายต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอีกประการหนึ่งคือการลงทุนภาคเอกชนเพื่อเพิ่มศักยภาพของประเทศ โดยแนวทางการปรับตัวมีอยู่หลายแนวทาง แนวทางแรก คือ การพัฒนาสินค้าบริการให้มีคุณภาพมาตรฐาน ผ่านการออกแบบ การพัฒนาคุณภาพ และการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาช่วยเพิ่มคุณภาพให้กับสินค้าและบริการ และควรเน้นสร้างความแตกต่างหรือเอกลักษณ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าให้สามารถแข่งขันได้ในเชิงคุณภาพมากกว่าราคา และสามารถแข่งขันกับคู่แข่ง สำหรับ แนวทางที่สอง คือ การพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจที่ดี และสร้างความปลอดภัยในการดำเนิน

ธุรกิจ โดยธุรกิจควรมีการวางแผนธุรกิจระยะยาวที่ชัดเจน แนวทางสุดท้าย คือ การพัฒนาแรงงานให้มีทักษะ เพื่อลดต้นทุนของธุรกิจและสร้างมูลค่าเพิ่มของผลผลิตด้วย และอีกส่วนหนึ่ง เพื่อรับมือกับปัญหาขาดแคลนแรงงานที่จะสร้างแรงกดดันต่อค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นในอนาคต

ด้านความท้าทายจากภายนอกประเทศมี 2 ประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ (1) วิกฤตเศรษฐกิจโลก และ (2) กระแสการรวมตัวของเศรษฐกิจภูมิภาค

ประเด็นแรก ในเรื่องวิกฤตเศรษฐกิจโลกตะวันตก แนวโน้มสถานการณ์ของวิกฤตเศรษฐกิจโลกจากวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรปที่ยังคงยืดเยื้อ และขยายวงกว้างจากเดิมที่จำกัดอยู่เพียง กรีซ ไอร์แลนด์ และโปรตุเกส ไปสู่ประเทศที่ใหญ่ขึ้นคือ สเปน และอิตาลี และเริ่มขยายตัวไปสู่ประเทศหลักคือ ฝรั่งเศส ส่งผลให้ฐานะของสถาบันการเงินในยุโรปอ่อนแอลง สภาพคล่องตึงตัวและต้นทุนการระดมทุนของสถาบันการเงินสูงขึ้น ทำให้สถาบันการเงินเพิ่มความเข้มงวดในการการปล่อยสินเชื่อแก่ภาคธุรกิจและครัวเรือน ในขณะที่ภาครัฐเองจำเป็นต้องมีมาตรการรัดเข็มขัดเพิ่มเติม เพื่อลดการขาดดุลการคลังและระดับหนี้สาธารณะ ซึ่งจะส่งผลต่ออุปสงค์ภายในประเทศและภายในกลุ่มยูโร และทำให้เศรษฐกิจกลุ่มยูโรเข้าสู่ภาวะถดถอย ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ที่ผ่านมา นอกจากนี้ นักวิเคราะห์ทั้งหลายคาดว่า ในปีนี้จะมีเหตุการณ์สำคัญที่จะกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะในช่วงต้นปี 2555 นี้ เช่น การครบกำหนดชำระหนี้ของรัฐบาลกรีซจำนวน 14.4 พันล้านยูโร ในเดือนมีนาคม และการเลือกตั้งของกรีซในเดือนเมษายน ซึ่งจะทำให้ตลาดการเงินโลกรวมทั้งไทยมีความผันผวนค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม เชื่อว่ามาตรการของธนาคารกลางยุโรป (ECB) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการปรับลดดอกเบี้ยนโยบาย รวมทั้งมาตรการเสริมสภาพคล่อง จะช่วยพยุงให้เศรษฐกิจกลุ่มยูโรไม่ประสบภาวะวิกฤตที่รุนแรงเกินคาด แต่ก็อาจจะอยู่ในภาวะซบเซาไประยะหนึ่ง

ประเด็นที่สอง กระแสการรวมตัวของเศรษฐกิจภูมิภาค การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Economic Community) หรือที่เรียกว่า AEC ที่จะมีผลในปี 2558 ส่งผลให้การซื้อขายสินค้าและบริการ การลงทุน รวมถึงการเคลื่อนย้ายแรงงานและเงินทุนระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนมีความคล่องตัวมากขึ้น และทำให้การแข่งขันของภาคธุรกิจระหว่างประเทศต่างๆ ในอาเซียนมีความเข้มข้นมากขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นการรวมกลุ่ม AEC นี้ จึงถือเป็นความท้าทายที่สำคัญสำหรับอนาคตเศรษฐกิจไทย ทั้งในด้านการวางแผนกลยุทธ์และการวางนโยบายต่าง ๆ ในระยะยาวภาคธุรกิจไทยควรเตรียมความพร้อมทั้งด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนากลยุทธ์ที่จะไปแข่งในตลาดต่างประเทศ รวมทั้งควรเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินเพื่อใช้ประโยชน์จาก AEC อย่างเต็มที่ เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันในยุคศตวรรษใหม่ของเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงที่นักลงทุนต่างชาติเริ่มให้ความสนใจเรื่องการย้ายฐานการผลิต เข้าสู่ภูมิภาคเอเชียมากขึ้น ในช่วงที่ประเทศอุตสาหกรรมหลักกำลังหาทางออก ในการแก้ไขปัญหาของตนที่มีความยุ่งยากซับซ้อนอยู่ในขณะนี้

เรื่องต่อไปที่ผมจะกล่าวและคิดว่าเป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจของท่านผู้มีเกียรติทุกท่านคือ

ทิศทางและความท้าทายของเศรษฐกิจภาคเหนือ

ภาวะเศรษฐกิจภาคเหนือในปี 2554 ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อนเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม จากผลการหารือกับผู้ประกอบการในภาคเหนือพบว่า ในภาพรวมผู้ประกอบการ ยังมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของธุรกิจภาคเหนือ จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ยังเติบโต และความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ และการ

เชื่อมโยงด้านการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะการค้าชายแดนกับประเทศพม่า ซึ่งไทยเป็นคู่ค้าอันดับ 2 รองจากจีน โดยรัฐบาลไทยและรัฐบาลพม่ามีความร่วมมือด้านการค้าเป็นอย่างดี สะท้อนจากล่าสุดได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ เกี่ยวกับโครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวายซึ่งโครงการดังกล่าวจะช่วยให้เศรษฐกิจของภาคเหนือเจริญเติบโตในระยะต่อไป

อย่างไรก็ดี จากทิศทางการเปิดประเทศที่มากขึ้น ตลอดจนแผนการสร้างนิคมอุตสาหกรรมของพม่า อาจส่งผลให้นักลงทุนมีการขยายหรือย้ายฐานการลงทุนจากไทยไปยังประเทศพม่ามากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในระยะต่อไป โดยเฉพาะประเด็นการขาดแคลนแรงงาน ดังนั้น ภาคเอกชนของไทยจึงควรใช้โอกาสนี้ในการปรับตัวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของตน ทั้งการปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า การแสวงหาประโยชน์ร่วมกันในลู่ทางการลงทุนในพม่า การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับตลาด แรงงาน วัฒนธรรม กฎระเบียบในพม่า เพื่อเอื้อต่อการเข้าไปทำการค้าและลงทุนทำอย่างไรจึงจะทำให้เกิด “win-win situation” และประเทศเราไม่ตกขบวนรถไฟ แม้เป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน ภาครัฐเองก็มีส่วนช่วยภาคเอกชน การแสวงหาความร่วมมือระหว่างกันทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นสิ่งสำคัญ ในการเจริญสัมพันธ์มิตรทางการทูต ควรเร่งสร้างความไว้วางใจให้กับรัฐบาลพม่า เพื่อเปิดโอกาสทิศทางการค้าการลงทุนของนักลงทุนไทยให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้นต่อไป การลดอุปสรรคทางด้านกฎระเบียบ และกฎเกณฑ์ภาษีซ้อน การจัดตั้งศูนย์ให้บริการที่ครบวงจร เพื่อให้ความรู้แก่นักลงทุนไทยที่จะไปลงทุน การอำนวยความสะดวกแก่เอกชนที่จะเข้าถึงแหล่งเงินทุน การพัฒนาเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงแก่เอกชนไทย นอกจากนี้ การพัฒนาความเชื่อมโยงของระบบโลจิสติกส์กับประเทศในภูมิภาคนี้เป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ของไทยและพม่าอยู่ในฐานะได้เปรียบที่จะสามารถเชื่อมโยงระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปสู่เอเชียใต้ เช่น อินเดีย และประเทศตะวันออกกลาง หรือจะเชื่อมโยงไปทางเหนือสู่ประเทศจีนต่อไปได้เป็นอย่างดี ซึ่งท่านผู้มีเกียรติคงจะได้รับทราบจากผู้ทรงคุณวุฒิที่จะมาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในลำดับถัดไป

แนวทางในการดำเนินนโยบายในระยะต่อไป

ในช่วงสุดท้ายนี้ ผมขอกล่าวถึงแนวนโยบายของแบงก์ชาติในช่วงต่อไป ดังนี้

นโยบายการเงินและนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน

ในการดำเนินนโยบายการเงิน กนง. จะติดตามดูแลเสถียรภาพราคาให้สอดคล้องกับวัฏจักรของเศรษฐกิจเพื่อสร้างสมดุลทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะเอื้อต่อการเติบโตที่ยั่งยืนโดยในปีนี้ ความเสี่ยงของเศรษฐกิจโลกยังเป็นประเด็นที่ต้องติดตาม และแม้ว่าก่อนหน้านี้แรงกดดันด้านเงินเฟ้อจะเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อเศรษฐกิจน้อยลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาแต่ราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นมาก จากสถานการณ์การเมืองระหว่างประเทศ จะเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญที่ก่อให้เกิดแรงกดดันด้านราคา ดังนั้น การดำเนินนโยบายการเงินของ กนง. คงต้องมีการชั่งน้ำหนักทั้งสองด้าน ทั้งการสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจให้เติบโต ตามศักยภาพและการรับมือกับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก กับการรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจ ที่สำคัญคือการดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจมหภาค ทั้งนโยบายการเงินและนโยบายการคลังที่สอดคล้องประสานกัน (Policy mix) อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ในลักษณะที่มองไปข้างหน้า จะนำไปสู่การเติบโตที่มีเสถียรภาพและยั่งยืนในระยะยาว

สำหรับการดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน จะให้ค่าเงินเคลื่อนไหวตามปัจจัยพื้นฐานของเศรษฐกิจ และไม่ผันผวนจนธุรกิจปรับตัวไม่ทัน เพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนสามารถปรับตัวและเพิ่มศักยภาพได้ โดยภาคเอกชนก็ต้องเตรียมความพร้อม มีการบริหารความเสี่ยงที่ดีเพื่อรองรับกับกระแสโลกทัศน์ที่เปลี่ยนแปลง การเพิ่มความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดี การปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน เพิ่มมูลค่าเพิ่มในสินค้า และบริการ เน้นการแข่งขันในเชิงคุณภาพสินค้ามากกว่าราคา นอกจากนี้ แบงก์ชาติเตรียมการผลักดัน “แผนแม่บทการเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้ายและเงินตราต่างประเทศ” เพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับคนไทยในการลงทุนในต่างประเทศในต้นทุนที่ถูกกลง และเสริมความยืดหยุ่นให้กับระบบเศรษฐกิจด้วยการพัฒนาตลาดเงิน อาทิ การขยายประเภทนักลงทุนและวงเงินลงทุน การลดขั้นตอนกฎระเบียบ ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ทั้งนี้ กระบวนการจัดทำแผนแม่บทเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้ายได้ดำเนินการจัดทำประชาพิจารณ์ (Public hearing) เพื่อรับฟังความเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นการเบื้องต้นแล้ว และจะหารือในรายละเอียดเพิ่มเติมในแต่ละกลุ่มต่อไป

นโยบายสถาบันการเงินและการให้ความคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน จากที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่า แบงก์ชาติมีนโยบายการกำกับดูแลให้สถาบันการเงินเป็นตัวกลางทางการเงิน ที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและประชาชน ทั้งในยามปกติและยามวิกฤต ซึ่งสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินปัจจุบันที่มีพัฒนาการและการแข่งขันในการให้บริการทางการเงินอย่างเข้มข้น ส่งผลให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีความหลากหลายซับซ้อน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค แต่ขณะเดียวกันยังมีผู้บริโภคจำนวนไม่น้อยที่ขาดความรู้ความเข้าใจในผลิตภัณฑ์ทางการเงิน และไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลด้านบริการทางการเงิน จนทำให้เกิดความเข้าใจผิดและนำไปสู่ความเสียหายทางการเงิน ด้วยเหตุนี้แบงก์ชาติจึงจัดตั้งศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน หรือ ศคจ. ขึ้น โดยทำหน้าที่คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่ง ศคจ. จะดำเนินการในลักษณะ One-stop-service เน้นการทำงานทั้งเชิงรับร่วมกับเชิงรุก อาทิ การรับและดูแลเรื่องร้องเรียน ด้านการบริการของสถาบันการเงินภายใต้การกำกับดูแลของแบงก์ชาติ นอกจากนี้ ยังมีการให้ความรู้ทางการเงินแก่ประชาชน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจประชาชนอย่างทั่วถึง

ท่านผู้มีเกียรติครับ

สุดท้ายนี้ ผมขอเรียนว่า แม้ปัญหาทุกภัยจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยใน ไตรมาสที่ 4 ปี 2554 เป็นอย่างมาก แบงก์ชาติเชื่อว่าผลกระทบจากทุกภัยจะมีเพียงในระยะสั้น และคาดว่าเศรษฐกิจโดยรวมจะกลับเข้าสู่แนวโน้มปกติได้ภายในไตรมาสที่ 3 ในปีนี้ ทั้งนี้ ความท้าทายของเศรษฐกิจไทยในระยะต่อไป คือ การสร้างแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ และความเชื่อมั่นของนักลงทุน รวมถึงการวางแผนรับมือต่อวิกฤตเศรษฐกิจโลก และการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจเพื่อรองรับการแข่งขันจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ซึ่งทางแบงก์ชาติเองก็จะไม่นิ่งนอนใจกับความท้าทายต่างๆ ที่จะเข้ามา และจะคอยดูแลติดตามภาวะเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถดำเนินนโยบายได้อย่างทันท่วงที สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจสามารถกลับเป็นปกติได้ในระยะสั้น และเติบโตไปได้อย่างมีเสถียรภาพในระยะยาว ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายต่างๆ คงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อให้ช่วยกันนำพาประเทศเผชิญกับความท้าทายต่างๆ ที่จะเข้ามาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างความร่วมมือ และเสริมความเข้มแข็งให้กับภาคเอกชนไทยให้สามารถก้าวออกจากวังวนล้าหลัง เฉพาะทาง ภูมิศาสตร์ของประเทศ ไปสู่โลกที่กว้างขึ้นภายใต้ความท้าทายที่ไร้พรมแดนนี้ ขอขอบคุณครับ